
NOTAT

Udenrigsministeriet

Til: Det Udenrigspolitiske Nævn J.nr.:
Fra: Udenrigsministeriet Dato: 3. november 2004
Emne: Svar på spørgsmål rejst under
nævnsmødet den 27. oktober 2004
vedr. Europarådets Menneskerettig-
hedskommissær.

Embedet som Europarådets Kommissær for Menneskerettigheder blev oprettet på finsk initiativ i 1999, fortrinsvis på grund af det særlige behov for at fremme og styrke overholdelsen af menneskerettighederne i de nye medlemslande i Øst- og Centraleuropa, men kommissæren virker i alle Europarådets medlemslande.

Kommissærens virksomhed er fortrinsvis af præventiv karakter. Han bidrager til at udbrede kendskabet til menneskerettighederne og bistå medlemsstaterne med at sikre menneskerettighedernes gennemførelse, jfr. vedlagte mandat for kommissærens virksomhed. I tråd hermed er en af hans beføjelser at "identificere mulige mangler i medlemsstaternes lovgivning eller praksis for så vidt angår opfyldelse af menneskerettigheder, som kommer til udtryk i Europarådets instrumenter, fremme medlemsstaternes effektive implementering af disse standarder og bistå staterne med deres indsats for at afhjælpe sådanne regler".

Formålet med bl.a. denne bestemmelse er at give kommissæren mulighed for pragmatisk at bistå med at rette op på fejl og mangler i retssystemerne. Dette har en værdi i sig selv, men kan også medvirke til at begrænse antallet af klagesager ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

Det fremgår samtidig af mandatet, at kommissæren skal være en ikke-juridisk institution til fremme af viden om og respekt for menneskerettigheder, som de kommer til udtryk i Europarådets menneskerettighedsinstrumenter. Kommissæren skal respektere kompetencen for andre overvågende organer etableret i medfør af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention eller andre af Europarådets menneskerettighedsinstrumenter og skal udføre andre funktioner end disse organer. Kommissæren skal ikke behandle konkrete klager.

Det har været overvejet at give kommissæren mulighed for på eget initiativ at rejse sager ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol som en slags offentlig anklager, men dette er blevet afvist. Derimod overvejes for nærværende et fransk forslag om at give kommissæren mulighed for at intervenere i verserende sager.

Den 3. november 2004